

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
Magyarország

2022

TENDERBAJNOKOK

**A közpénzből gazdagodó cégek teljesítménye
és tulajdonosaik közhatalmi szerepvállalása**

Készítette a Transparency International Magyarország Alapítvány

Szerző: Zeisler Judit

Infografika: Infotandem

A kézirat lezárásának időpontja: 2023. november 22.

A Transparency International Magyarország Alapítvány nem vállal felelősséget a tanulmányban található adatok és megállapítások egyéb célra és más összefüggésben történő felhasználásáért.

**Funded by
the European Union**

Az elemzés a Transparency International Integrity Watch 3.0 című projektje során készült.

Az Integrity Watch 3.0-t az Európai Unió Belső Biztonsági Alapja finanszírozza.

Jelen elemzés és a Tenderbajnok felület tartalma kizárólag a Transparency International Magyarország nézeteit képviseli, és az ő felelőssége. Az Európai Bizottság nem vállal felelősséget a benne foglalt információkért.

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló.....	4
1. A Tenderbajnokról.....	5
2. Cégek és közbeszerzések.....	7
3. Végső tulajdonosok	11
4. Rejtőzködő tulajdonosok.....	19
Melléklet.....	22

IRÁNY A TENDERBAJNOK OLDAL!

Vezetői összefoglaló

A Transparency International (TI) Magyarország Tenderbajnok projektjének célja, hogy nyilvánosan elérhető információk – közbeszerzési, céginformációs és tulajdonosi adatok, valamint közhatalmi pozíciók és sajtómegjelenések – összekapcsolása révén nagyobb átláthatóságot teremtsen a közpénzek elköltésének módjáról. A projekt két jelentős problémára hívja fel a figyelmet: a közbeszerzési piac koncentrációjára és az összeférhetlenségek gyanújára. Ez a két tényező nagyban befolyásolja a közbeszerzési verseny élénkségét, vagyis azt, hogy mely szereplők férnek hozzá kiemelkedő mértékben közbeszerzési megbízásokhoz, és milyen előnyökhöz juthatnak egyéb pozícióikból fakadóan.

A Tenderbajnokot 2023. májusában mutatta be a TI Magyarország. Jelen elemzésünkben a friss, 2023. november 23-án közzétett második adatsor eredményeit összegezzük. Az új adatsor révén több mint 2500 cégről és az általuk 2019 és 2021 között elnyert mintegy 34 ezer közbeszerzésről, valamint a nyertes cégek végső tulajdonosairól érhető el információ a felületen.

Figyelmeztető jelzésekkel (úgynevezett red flagekkel) jelöltük azokat a vállalatokat és tulajdonosokat, amelyek és akik magas kockázatot jelentenek. A kockázati mutatók a legtöbb és legértékesebb közbeszerzést elnyert vállalatokra, az ilyen vállalatok végső tulajdonosainak koncentrációjára, nyereségükre, a végső tulajdonosok állami vagy önkormányzati szervezetekben betöltött pozícióira, valamint a sajtóban való említések számára vonatkoznak.

A végső tulajdonosok koncentrációjára vonatkozó kockázati mutató ebben a felmérésben is rámutatott a legszorosabb politikai kapcsolatokkal rendelkező két oligarcha kiemelkedő szerepére. Ugyanakkor az előző időszakhoz képest felcserélődött a sorrend: Mészáros Lőrinc cégei a megelőző három évben a közbeszerzések összértékének 8,9 százalékát nyerték el, míg Szíjj László érdekeltségei 6,6 százalékot.

Szíjj László Duna Aszfalt Zrt.-je nyerte el ezúttal is a legtöbb közbeszerzést az eljárások értékét tekintve összesen mintegy 580 milliárd forint értékben. Két cég szorosan a nyomában járt: Kis-Szölgyémi Ferenc B+N Referencia Zrt.-je több mint 532 milliárd forintnyi közbeszerzéssel, és Mészáros Lőrinc V-Híd Zrt.-je 511 milliárd forintnyi megbízással. Az utóbbi vállalkozás a cégeknek adható összes figyelmeztető jelzést bezsebelte.

A kormányzó elittel szimbiózisban működő politikai vállalkozók mellett az adatok számos, „radar alatti” szereplő jelentőségére és közhatalmi összefonódásra rávilágítanak. Elemzésünk szerint a vizsgált tulajdonosok 2 százaléka (127 személy) legalább egy közhivatalt tölt vagy töltött be.

A Tenderbajnok ugyan kizárólag a tényleges tulajdonosok koncentrációját és közhatalmi kapcsolatait összegzi, elemzésünkben azonban jelentőségük és a közpénzek elköltésének átláthatóságára gyakorolt negatív hatásuk miatt kitérünk a magántőkealapok közbeszerzéseket elnyerő érdekeltségeire is. Azzal ugyanis, hogy a magántőkealapok közbeszerzéseket nyernek el, nem teljesül az Alaptörvény 38. cikkének (4) bekezdésében, valamint a 39. cikk (2) bekezdésében foglalt követelmény, miszerint a közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet

tisztaságának elve szerint kell kezelni. A vizsgált vállalkozások közül 22 cégben 15 magántőkealap volt közvetve vagy közvetlenül tulajdonos 2022-ben. A magántőkealapok által tulajdonolt vállalkozások összesen 608 milliárd forint értékben nyertek el közbeszerzéseket, amely összeg az összes vizsgált tender értékének 4,8 százalékát teszi ki. A magántőkealapok kezelői között az Orbán Viktor miniszterelnök vejéhez, Tiborcz Istvánhoz köthető cégek is feltűnnek a tulajdonosi adatokban nevesített oligarchák mellett.

1. A Tenderbajnokról

A Tenderbajnok olyan vállalatok adatait tartalmazza, amelyek **fő bevételi forrása közbeszerzési eljárásokból származik**. A közbeszerzésekből nyert összeg azonban általában nem abban az évben realizálódik, amikor az eljárás eredményét kihirdetik. A legtöbb esetben a közbeszerzési eljárást még a megvalósítást megelőző években nyeri meg a vállalkozó. Így például egy autópályaszakasz megépítése akár évekig elhúzódhat, ahhoz képest, amikor a vállalkozó a megbízás megnyeréséről értesült. Ennél fogva eltér egymástól a közbeszerzés eredményének (az eredménytájékoztató közzétételének), vagyis a nyertes ajánlattevő kiválasztásának időpontja attól, amikor a beszerzést, fejlesztést megvalósítják és kifizetik a vállalkozásnak. Ezért az érintett vállalatok egy adott évben (2022) elért nettó árbevételét hasonlítottuk össze a megelőző három évben (2019. január 1. és 2021. december 31. között) elnyert közbeszerzések összesített értékével. Azokat a vállalatokat választottuk ki, amelyeknél a 2019 és 2021 között elnyert közbeszerzések összege meghaladta a 2022-es nettó árbevétel 50 százalékát. (A 2023-as adatok még nem állnak rendelkezésre.) A vállalat méretére vonatkozóan is minimumértéket határoztunk meg: a 2022-ben 100 millió forint feletti nettó árbevétellel rendelkező vállalatokat vizsgáltuk.

A Tenderbajnok új adatsorában a fentebb leírt feltételeknek megfelelő 2541 cég, 34 380 közbeszerzési eljárásrész és több mint 5512 végső tulajdonos adatait összegeztük. A vizsgálati szempontoknak megfelelő vállalatok összesen 12,7 ezer milliárd forint értékben nyertek el közbeszerzéseket 2019 és 2021 között.

Az alkalmazott indikátorok több tekintetben proxy (vagyis közelítő) mutatóknak tekinthetők. A közbeszerzési információk az eredménytájékoztatóban található adatokból származnak, melyek nem tartalmazzák a szerződések végleges összegét. A rendelkezésre álló információk alapján nem ismerhető meg a konzorciumi részesedések mértéke sem, ezért az ilyen formában elnyert szerződések értékét egyenlő arányban osztottuk el a nyertesek között.¹

A Tenderbajnokban **figyelmeztető jelzéseket** (red flageket) alkalmaztunk, melyek egy-egy mutató kirívó értékére (például a szereplők koncentrációjára vagy összeférhetlenség gyanújára) hívják fel a figyelmet. Ezek a jelzések potenciális veszélyforrásokra utalnak. Ugyanakkor fontos hangsúlyozni, hogy a jelzett esetek nem tekinthetők automatikusan korruptnak, önmagukban nem jelentenek bizonyítékot bűncselekményre, korrupcióra vagy más visszaélésre. A cégek esetében négy, a végső tulajdonosok esetében három figyelmeztető jelzést alkalmaztunk, melyek tartalmát és számát a következő két fejezetben ismertetjük.

¹ A módszertanról, az adatok forrásáról és értelmezésük korlátairól a következő oldalon érhető el információ: <http://tenderbajnok.transparency.hu/about>

2. Cégek és közbeszerzések

A Tenderbajnok Cégek és közbeszerzések menüpontjában² 2541 közbeszerzésen nyertes vállalkozás teljesítményével kapcsolatos mutatókat, nettó árbevételét, adózott eredményét és az elnyert közbeszerzések értékét, illetve számát értékeltük. A mutatók kapcsán négy figyelmeztető jelzést alkalmaztunk (1. táblázat). Az így született eredményeket mutatjuk be az alábbiakban, utalva az előző időszakhoz képest tapasztalt változásokra is.

1. táblázat: Cégekre vonatkozó figyelmeztető jelzések és számuk

RED FLAG MEGNEVEZÉSE	LEÍRÁS	MEGJELÖLT CÉGEK SZÁMA
5 milliárd forint feletti közbeszerzési összérték	A mutató segítségével a 2019. január 01. és 2021. december 31. között elnyert közbeszerzések összesített értéke szerint rangsoroltuk a vizsgált cégeket. Az közbeszerzéseket összesen legalább 5 milliárd forint értékben elnyerő cégek figyelmeztető jelzéssel szerepelnek. A jelzés a kiválasztott cégek közbeszerzési piacon betöltött kiemelkedő szerepére utal.	350
1 milliárd forint feletti közbeszerzési átlagérték	A mutató segítségével a 2019. január 01. és 2021. december 31. között összesen elnyert közbeszerzések értékének átlaga szerint rangsoroltuk a vizsgált cégeket. Azok a cégek, amelyek átlagosan egymilliárd forintot meghaladó értékű közbeszerzéseket nyertek el, figyelmeztető jelzéssel szerepelnek a magas értékű eljárásokkal járó kiemelt kockázatra való tekintettel.	224
100 százalék feletti közbeszerzési arány	A mutatóval az egyes cégek által 2019. január 01. és 2021. december 31. között elnyert közbeszerzések összegének éves átlagát vetettük össze az adott vállalkozás 2022-es évben elért nettó árbevételével. A legalább 100 százalékos mértékben közbeszerzéseket elnyerő cégek jelzéssel szerepelnek, mivel ezek esetében a közbeszerzéseknek kiemelkedő szerepe van az adott vállalkozás nettó árbevételében.	359
20 százalék feletti nyereségráta	A 2022-es adózott eredmény az értékesítés nettó árbevételéhez viszonyított aránya a cég jövedelmezőségét mutatja. A legalább 20 százalékos mértékű jövedelmezőségi mutatóval rendelkező cégek figyelmeztető jelzéssel szerepelnek.	379

2.1 A legtöbb közbeszerzést elnyert cégek

A vizsgált cégek közül 350 vállalkozás nyert el összesen 5 milliárd forint feletti közbeszerzést 2019 és 2021 között. Ez a mutató arra utal, hogy mely cégek emelkednek ki a vizsgált időszakban az összesen elnyert közbeszerzés értéke szempontjából. Az indikátor alapján Szíjj László építőipari vállalkozása, a Duna Aszfalt Út és Mélyépítő Zrt. megőrizte vezető helyét a három év alatt elnyert mintegy 580 milliárd forint értékű tendernek köszönhetően.³ Azonban míg a Duna Aszfalt korábban e tekintélyes összeggel jelentősen a mezőny fölé magasodott, ezúttal két vállalkozás szorosan a nyomában jár.

² <http://tenderbajnok.transparency.hu/organizations.php>

³ Duna Aszfalt és Mélyépítő Kft. (adószám: 11426628403) átalakulásával létrejött vállalkozás. Az adatok a jogelőd vállalkozás által elnyert közbeszerzéseket is tartalmazzák.

1. ábra: A TOP 5 legtöbb közbeszerzést elnyert vállalkozás mutatói

Forrás: TI Magyarország számítása a Dun&Bradstreet adatai alapján / Infografika: Infotandem

Mintegy két és félszeresére, 532 milliárd forintra nőtt az előző időszakhoz képest a Kis-Szölgyémi Ferenc tulajdonába tartozó, hazai és régiós szinten is jelentős B + N Referencia Kft. közbeszerzésekből származó bevétele. Az ugrás annak köszönhető, hogy a cég 2021-ben a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóságtól több mint 370 kórházi létesítmény takarítására vonatkozó megbízást nyerte el három részletben 4 évre, mintegy 300 milliárd forint értékben. A közbeszerzési hirdetményben két alvállalkozót is nevesítenek.⁴ Az egyik a Profi-Komfort Kft., melynek éppen ugyanebben az évben lett tulajdonosa Kántor Tibor, egykori hírszerző, aki Pintér Sándor jelenlegi belügyminiszter több egykori üzletei érdektségében vezető pozíciót töltött be korábban, de Simicska Lajos helyetteseként is megfordult az adóhivatalban.⁵ A másik cég az az O.M.T. Controll Zrt. nevű vállalkozás, melynek tulajdonosa egy végrehajtó, Ollári Zoltán.⁶ Az utóbbi cég neve több kétes kimenetelű ügyben is felmerült a Népszava értesülési szerint.⁷

A harmadik helyen áll Mészáros Lőrinc vállalkozása, az összesen 511 milliárd forintnyi közbeszerzést elnyerő V-Híd Építő Zrt., amely mind a négy kategóriában behúzta a figyelmeztető jelzéseket. A szerződések közül messze kiemelkedik a Ferencváros-Kelenföld vasútvonal kapacitásbővítésére egyedül elnyert, önmagában csaknem 338 milliárd forint értékű közbeszerzés.⁸ A Déli Körvasút 6

⁴ https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2021/0/targy/portal_403/megtekint/portal_4988_2021/

⁵ Fabók Bálint: Pintér Sándor nélkül csak úgy dől a pénz; <https://www.origo.hu/itthon/20130705-pinter-sandor-volt-cege-civil-biztonsagi-szolgalat-2013-as-kozbeszerzesei.html>

⁶ Horn Gabriella: Három éve folyik a nyomozás egy 2,2 milliárdos költségvetési csalás miatt; <https://www.szabadeuropa.hu/a/milliardos-koltsegvetesi-csalas-miatt-nyomoznak-a-nemzeti-orokseg-intezet-ugyeben/32337565.html>

⁷ Szalai Anna: Varázslat: Képtelen bukni egy budapesti végrehajtó cége; https://nepszava.hu/3143843_varazslat-keptelen-bukni-egy-budapesti-vegrehajto-cege

⁸ https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2021/0/targy/portal_403/megtekint/portal_21781_2021/

kilométeres fejlesztésének költségei a G7.hu számításai szerint messze túlmutatnak több jelentős európai vasútfejlesztés költségén. Ezt a projektet akár több száz milliárd forinttal is túlárzhatták.⁹

2.2 A legnagyobb átlagos értékű eljárások

A jelentősebb értékű szerződések potenciális kockázatot hordozhatnak pusztán a nagyságrend miatt, ezért azokat a cégeket, amelyek átlagosan egymilliárd forintot meghaladó értékű közbeszerzéseket nyertek el szintén figyelmeztető jelzéssel láttuk el. Az első hely az előző időszakkal megegyező módon a Mészáros Lőrinc féle V-Híd Zrt.-é, amely ezúttal átlagosan több mint 102 milliárd forint értékű vasútfejlesztési megrendelésekhez jutott (összesen 5 szerződés értékének átlagát vizsgálva), letaszítva ezzel a trónról a vasútfejlesztésben érdekelt többi céget, melyek a korábbi időszakban szintén az elnyert közbeszerzések átlagárának dobogósai közé számítottak.

Mintegy 44 milliárd forintos átlagos értékkel szerepel a dobogó második fokán a DÖMPER Kft., a Pannon-Doprastav Kft., valamint a cseh és szlovák tulajdonú Subterra - Raab Kft. összeszokott konzorciuma. A trió két nagy összegű – 220, illetve 44 milliárd forint értékű – megbízást nyert el az M100-as és az M85-ös út két szakaszának kivitelezésére. A kormány az M100-as fejlesztését utóbb, a megszorítások miatt ideiglenesen törölt beruházások közé sorolta, miközben az M85-ös költségei elszálltak, és csúszik a megvalósítás. A nehéz helyzetbe került Dömper és a Pannon-Doprastav tulajdonost is váltott 2022-ben. A korrupcióval vádolt egykori államtitkár, Völner Pál köréhez sorolt tulajdonos, Abronits Róbert vállalkozásait a Szíjj László-féle Duna Aszfalt Zrt. vásárolta fel.¹⁰ Az új tulajdonos és a megszerzett cégek egyébként nem ismeretlenek egymás számára, hiszen korábban többször pályáztak azonos megbízásokra, vagyis a Duna Aszfalt a konkurensait vásárolta fel. A Dömper Kft. egyebek mellett arról is ismert, hogy a 35 éves autópályakoncesszió ajánlattevői között is felbukkant, ahol végül Szíjj László és Mészáros Lőrinc érdekeltségei kerültek ki győztesként.¹¹

2.3 Az elnyert összeg és az árbevétel aránya

A vizsgált cégek 14 százaléka esetében a 2019 és 2021 között elnyert közbeszerzések értékének átlaga meghaladta a 2022-es nettó árbevétel összegét. E cégek tevékenységében a többi vállalkozásnál is kiemelkedőbb szerepet töltenek be a közbeszerzések.¹² Az elsők között feltűnik az egykori rendészeti államtitkár, Tasnádi László két cége az Univerz Biztonsági Tanácsadó Kft. és a Univerz Holding Zrt., amelyek összesen 22, illetve 36 milliárd forint értékben nyertek el megbízásokat a vizsgált három év alatt, miközben a 2022-es árbevételük mindössze 256 millió, illetve 503 millió forintot ért el. Ez a két cég kizárólag konzorciumban nyert el megbízásokat. A legjelentősebb szerződéseket Pintér Sándor belügyminiszter egykori cégével, a szintén Tasnádi László által vezetett Civil Biztonsági Szolgálat Zrt.-vel, Kis-Szölgyémi Ferenc Airport Service

⁹ Vácz István: *Bécsben főpályaudvar is kijött annyiból, mint amennyiért Budapesten Mészáros Lőrinc pár kilométer vasutat fejleszt*; <https://g7.hu/kozelet/20210924/becsben-fopalyaudvar-is-kijott-annyibol-mint-amennyiert-budapesten-meszaros-lorinc-par-kilometer-vasutat-fejleszt/>

¹⁰ Kósa András: *Nem vész el, csak átalakul - a NER-ben marad a bajba jutott Dömper Kft*; <https://www.szabadeuropa.hu/a/ner-domper-kft-duna-aszfalt-vollner-pal-m100/32153742.html>

¹¹ Csiki Gergely: *Megvan a 35 évre szóló autópálya-koncesszió nyertese!*; <https://www.portfolio.hu/ingatlan/20220506/megvan-a-35-evre-szolo-autopalya-koncesszio-nyertese-543277>

¹² Érdemes megjegyezni, hogy a kategórián sokat torzítanak Digitális Kormányzati Ügynökség több tucat nyertes ajánlatkérőt érintő, százmilliárdon felüli értéket meghaladó közbeszerzései, melyek esetében nem ismert a konzorciumi tagok részesedésének aránya, ezért a korábban ismertetett módon, egyenlő arányban osztottuk el a szerződés értékét a nyertesek között. Pl.: https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2021/0/targy/portal_403/megtekint/portal_18585_2021/

Budapest Kft. nevű vállalkozásával, és a 2023-tól Mészáros Lőrinc érdekeltségébe tartozó Valton-Sec Zrt.-vel közösen nyerték el.¹³

2.4 Árbevétel arányos adózott eredmény

A vizsgált vállalkozások közül 379 cégnél találtunk feltűnően magas forgalomarányos profitot: ebben a vállalati körben a 2022-es adózott eredmény több mint 20 százalékának felel meg az értékesítés nettó árbevételének. Ezt az értékhatárt figyelmeztető jelzésként értékeltük, tekintettel arra, hogy az elemzés kizárólag olyan cégeket vizsgál, amelyek esetében az árbevétel többsége közbeszerzésekből származik. Ezért is különösen figyelemre méltó, ha jelentős nyereséggel üzemelnek ezek a többségében közpénzes megbízásokból gazdálkodó vállalkozások. Eközben a vizsgált cégek közel fele legfeljebb 5 százalékos eredményességet mutat.

A legmagasabb értéket a CBA-tulajdonos, Lekeney György cége, a Hansa-Kontakt Kft. érte el, mely 312 millió forintos nettó árbevétel mellett több mint 2 milliárd forintnyi adózott eredményt könyvelhetett el 2022-ben.¹⁴ A cég többek között összesen 9 milliárd forintnyi megbízást nyert el geotermikus hálózat kiépítésére Szegeden.¹⁵ Alvállalkozói között megjelenik a miniszterelnök veje, Tiborcz István egykori üzlettársaként ismert Paár Attila vállalkozása, a West Hungária Bau Kft.

¹³ A Valton-Sec Zrt. 2023. januárban egy Mészáros Lőrinc-közel magántőkealap érdekeltségébe került. (Lásd bővebben: Bódis András: *Nincs kegyelem, a NER-nagyhal megeszi a kicsit: a Mészáros-körhöz került a Valton*; <https://www.valaszonline.hu/2023/03/31/valton-sec-varga-lajos-meszaros-lorinc-tiborcz-rampart-gasztronomia-allami-catering/>)

¹⁴ Egyéb, pénzügyi bevételekből fakadóan száz százalék feletti eredmény is előfordulhat.

¹⁵ https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2019/0/targy/portal_403/megtekint/portal_3522_2019/

3. Végső tulajdonosok

A Tenderbajnok végső tulajdonosok¹⁶ menüpontjában a vizsgált cégek tényleges tulajdonosait vettük górcső alá, tehát azokat a természetes személyeket, akik közvetlenül vagy, más társaságokon keresztül, közvetve tulajdonosi befolyással rendelkeznek a vizsgált vállalkozásokban. Az összesítésbe azok a magánszemélyek kerültek be, akiknek a kiléte a nyilvánosan elérhető hazai céginformációs adatok alapján ismert volt, tehát például nem külföldi cégen vagy magántőkealapon keresztül birtokolják ezeket az érdekeltségeket. Az állami érdekeltségeket a felület ezen részében nem vizsgáltuk.

Három fajta figyelmeztető jelzést alkalmaztunk (ld. a 2. táblázatot) a koncentráció, a közhatalmi kapcsolatok és a sajtóban való említések számára vonatkozóan, melyeket az alábbiakban részletesen is elemzünk. Az 5512 végső tulajdonos közül 18 tulajdonos (ld. a Mellékletben) mindhárom kategóriában kapott jelzést.

2. táblázat: Végső tulajdonsokra vonatkozó figyelmeztető jelzések és számuk

RED FLAG MEGNEVEZÉSE	LEÍRÁS	MEGJELÖLT TULAJDONOSOK SZÁMA
5 milliárd forint feletti közbeszerzési összérték	A mutatóval a 2022-ben tulajdonolt, vizsgált érdekeltségeik által 2019. január 01. és 2021. december 31. között összesen elnyert közbeszerzések értéke szerint rangsoroltuk a tulajdonosokat. Figyelmeztető jelzéssel láttuk el azokat a végső tulajdonosokat, akik esetében az összes, általuk tulajdonolt cég által elnyert közbeszerzés értéke legalább 5 milliárd forintot ért el, és a cégek többségében legalább 25 százalékos részesedéssel bírtak. A jelzés a kiválasztott tulajdonosok érdekeltségeinek közbeszerzési piacon betöltött kiemelkedő szerepére utal.	327
Közhatalmi pozíció	A mutatóval azt vizsgáltuk, hogy a végső tulajdonosok 2010. eleje. és 2023. szeptember 30. között betöltötték-e közhatalmi pozíciót. Vizsgálatunk során a kormánytagként ellátott, a kormánybiztosi, államtitkári és helyettes államtitkári, a parlamenti képviselői, a közérdekű vagyonkezelő alapítványok élén, állami vagy önkormányzati cégek vezetőjeként vagy megyei jogú városok polgármestereként, jegyzőjeként vállalt megbízatást vettük figyelembe. A legalább egy közhatalmi pozíciót betöltő végső tulajdonosok esetében figyelmeztető jelzés szerepel az esetleges összefonódás miatt.	126
Min. 2 említés a sajtóadatbázisban	A tulajdonosok korábbi közpénzhasználati gyakorlatát övező visszasságok jelentős részére hagyományos módon a sajtóból derül fény, ezért is alkalmaztuk kiegészítő jelzéseként, hogy a vizsgált cégek végső tulajdonosai megjelennek-e és ha igen, hányszor fordulnak elő a K-Monitor (https://adatbazis.k-monitor.hu/index.html) közpénzfelhasználásról és átláthatóságról szóló sajtóadatbázisában. Adatbázisunkban a lekérdezés idején (2023. 09. 30.) a 2010 után megjelent cikkekben legalább 2 találattal rendelkező személyeket jelöltük figyelmeztető jelzéssel.	129

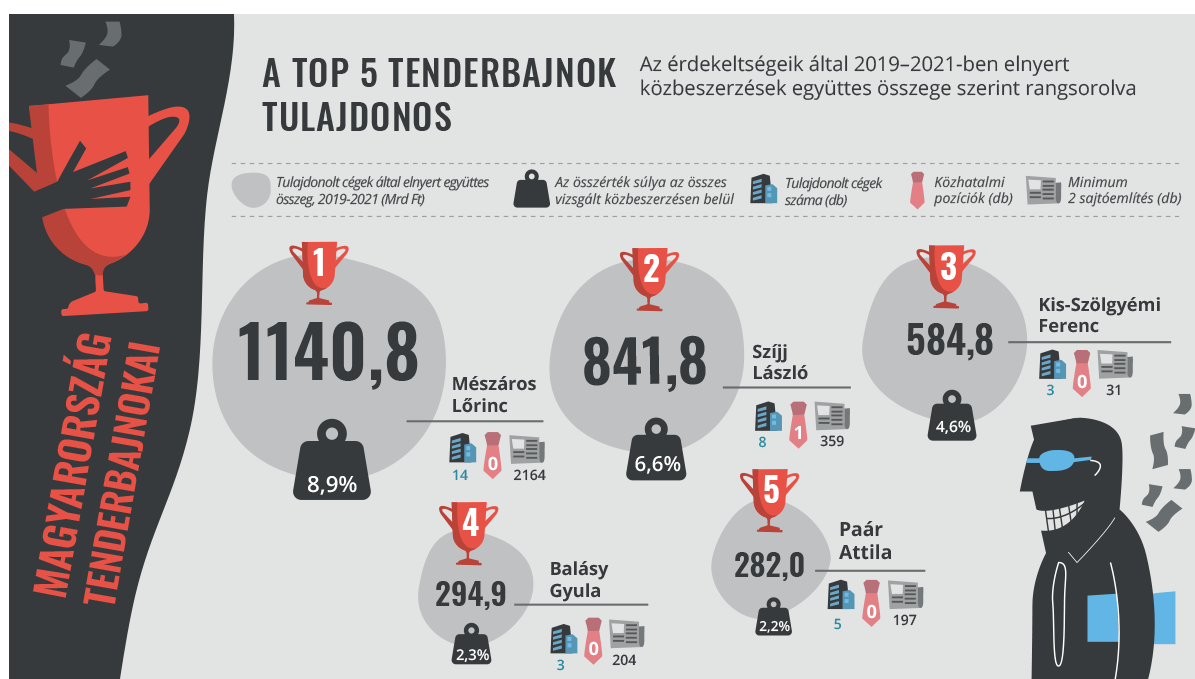
¹⁶ http://tenderbajnok.transparency.hu/beneficial_owners.php

Adatvédelmi okok miatt névvel kizárólag a három figyelmeztető jelzés – koncentráció, közhatalmi pozíció vagy sajtóban való megjelenés – valamelyike alapján jelölt tulajdonosok szerepelnek. A többi tulajdonos sorszámmal jelenik meg.

3.1 Tulajdonosi koncentráció

A hazai közbeszerzési piac sokat kifogásolt sajátossága, hogy rendkívül szűk körben koncentrálódik a közbeszerzések jelentős része, ami a verseny alacsony szintjére utal. Figyelmeztető jelzéssel láttuk el azokat a végső tulajdonosokat, ahol az összes tulajdonolt cég által elnyert közbeszerzések értéke legalább 5 milliárd forintot ért el, és a birtokolt cégek többségénél az elérhető cégszámokból ismert tulajdoni hányad legalább 25 százalékot tesz ki.¹⁷ Ezeknek a kritériumoknak a vizsgált mintegy 5500 végső tulajdonos közül 326 személy felelt meg, akik közös érdekeltségekkel is rendelkeznek.

2. ábra: A TOP 5 Tenderbajnok tulajdonos

Forrás: TI Magyarország számítása a Dun&Bradstreet, a K-Monitor adatai és saját gyűjtésű információk alapján/
Infografika: Infotandem

A tulajdonosok közül ezúttal is messze kiemelkedik két milliárdos: Mészáros Lőrinc, a miniszterelnök gyerekkori barátja és Szíjj László. Míg a Tenderbajnok előző időszorában Szíjj László vitte kettejük közül a bajnoki címet, ezúttal megfordult sorrend: Mészáros Lőrinc érdekeltségei 8,9 százalékot, míg Szíjj László cégei 6,6 százalékot nyertek el három év alatt a közbeszerzések közül. Érdekeltségeik összesen 1141, illetve 842 milliárd forintnyi eljárást tudhattak magukénak.

Mészáros Lőrinc számára messze a legnagyobb értékű közbeszerzéseket a V-Híd Zrt. korábban ismertetett megrendelése hozták, ám több mint 100 milliárd forint feletti megrendelésben részesült három további cége is az adatbázisban szereplő 14 érdekeltség közül. Az immár 98 százalékban

¹⁷ A 2022-ben tulajdonolt, vizsgált érdekeltségek által elnyert összes közbeszerzés értékét figyelembe vettük a számításokhoz. Az érintett vállalkozások által elnyert közbeszerzések értékét nem osztottuk tovább a tulajdoni hányad mértékével, mivel az esetek többségében csak hozzávetőleges arány érhető el a tulajdoni hányad mértékéről. A konzorciumban elnyert eljárások esetében a tagok számával elosztott értékkel számoltunk.

Mészáros Lőrinc által tulajdonolt¹⁸ ZÁÉV Zrt. mintegy 194 milliárd forint értékű közbeszerzést húzott be három év alatt, míg a Mészáros és Mészáros Zrt. 155 milliárd, a Mészáros-gyerekekkel közösen tulajdonolt Fejér-B.Á.L. Zrt. pedig 125 milliárd forintnyi megbízáshoz jutott három év alatt. A ZÁÉV rendszeres konzorciumi partnere a Paár Attila és a Szeivolt-család által tulajdonolt Magyar Építő Zrt. Többek között közösen nyerték el a Magyar Atlétikai Stadion kivitelezési munkáinak 150 milliárd forintos megbízását.

Szíjj László zömében a Duna Aszfalt Zrt. közbeszerzési piacon végrehajtott tarolásának köszönheti vezető szerepét. Az üzletember tulajdonolta építőipari cég által három év alatt elnyert 579 milliárd forintnyi megbízás önmagában is kiemelkedő.¹⁹ A top-oligarcha jelentőségét azonban ezúttal tovább növeli, hogy számos olyan vállalkozásban is érdekeltté vált a közelmúltban, melyekben rejtve maradhat, vagyis a neve nem jelenik meg tulajdonosként semmilyen nyilvántartásban. Ez annak a szabályozási hézagnak köszönhető, hogy még a tényleges tulajdonosi nyilvántartásban sem kötelező feltüntetni sem a magántőkealapok, sem a bizalmi vagyongazdálkodók befektetőit.

- A G7.hu derített fényt arra, hogy Szíjj Lászlóhoz köthető bizalmi vagyongazdálkodó cég vásárolt osztalékelsőbbségi részvényeket 2022-ben a korábban Rencsár Kálmán kizárólagos érdekeltiségébe tartozó Soltút Zrt.-ben, elnyerve a kifizetett osztalékok 70 százalékát.²⁰ A Tenderbajnok adatbázisa szerint a Soltút 2019 és 2021 között több mint 260 szerződést, mintegy 231 milliárd forint értékű közpénzes megbízást nyert el. A legnagyobb, több tíz milliárd forintos megbízásoknál konzorciumi partnere volt a Duna Aszfalt Zrt. is. Rencsár Kálmán neve annak a máltai cégnek, az L&L Charter Ltd.-nek a tulajdonosai között is feltűnt, amelyhez Szíjj László jachtjai tartoznak, amelyek egyikén Szíjj Péter külügyminiszter is megfordult.²¹
- Emellett a Szíjj László személyéhez köthető, az autópályák építésének és karbantartásának koncessziós jogát 35 évre elnyerő Themis magántőkealaphoz tartozó három cég is rendszeres nyertese a közbeszerzéseknek.²² A Mérőldkő Kft., a FLAVUS Mérnökiroda Kft. és a győri útkezelő szervezet közbeszerzésein rendszeresen taroló KIFÜ-KAR Zrt.²³ összesen további 13,6 milliárd forint értékű megbízást nyert el a vizsgált 3 év alatt.

A harmadik helyen végző, a sajtóban „udvari söprögetőként” is emlegetett Kis-Szölgvényi Ferenc három szolgáltató céggel van jelen a Tenderbajnokban, melyek összesen csaknem 585 milliárd forintnyi közbeszerzést nyertek el. A portfólióban legjelentősebb B+N Referencia Zrt. kapcsán jellemzően a Habony-Rogán vonal jön elő, mint kormányzati kapcsolódási pont, amint arra G7.hu

¹⁸ A ZÁÉV Zrt. minősített többségi befolyású részvényese a Pannon Speed Pro Vagyonkezelő Zrt., korábban ebben a cégben volt tulajdonos Szíjj László. Mára a Pannon Speed egyedüli részvényese a Talentis Group és így Mészáros Lőrinc.

¹⁹ A Duna Aszfalt 2020-ban, míg a Mészáros és Mészáros 2021-ben alakult zártkörű részvénytársasággá. Mindkét esetben a cégformaváltás előtti azonos nevű kft-k által elnyert közbeszerzéseket is tekintetbe vettük a számításoknál.

²⁰ Jandó Zoltán: *Így lesz az állami tenderekből milliárdos luxusjacht*; <https://g7.hu/vallalat/20230911/igy-lesz-az-allami-tenderekbol-milliardos-luxusjacht/>

²¹ Horn Gabriella: *Új magyar tulajdonos tűnt fel a korábban ismert NER-es jachtok mögötti cégben*; <https://www.szabadeuropa.hu/a/uj-magyar-tulajdonos-tunt-fel-a-korabban-ismert-ner-es-jachtok-mogotti-cegben/32539147.html>

²² Wirth Zsuzsanna: *Óriási vagyonokat rejtettek el kormányközeleki körök, de most egy hivatalos adatbázis leleplezte őket*; <https://www.direkt36.hu/oriasi-vagyonokat-rejtettek-el-kormanykozeli-korok-de-most-egy-hivatalos-adatbazis-leleplezte-oket/>

²³ Katus Eszter: *Megtaláltuk a „tenderkirály” cégeket és a várost, ahol több száz megbízást nyertek*; <https://atlatso.hu/kozpenz/2023/02/15/megtalaltuk-a-tenderkiraly-cegeket-es-a-varost-ahol-tobb-szaz-megbizast-nyertek/>

cikke is rámutatott.²⁴ A B+N Referencia mellett mintegy 27 milliárd forintnyi szerződéssel a Referencia Mosodák Zrt., és a 26 milliárd forintnyi közbeszerzést elnyerő Airport Service Budapest Zrt. is jelentős szereplői a közbeszerzéseknek. A B+N Referencia még 2018 decemberében szerezte meg az Airport Service-t, 2019-ben azonban beszállt Pintér Sándor egykori cége, a Civil Biztonsági Zrt. és a Fidesz-kedvenc Valton-Sec is tulajdonosként. A vállalkozás ezután nyerte el a földi kiszolgálás engedélyét a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren. 2023-tól azonban láthatóan új időszámítás kezdődik: újra egyedüli tulajdonos lesz a B+N, miközben a Valton és a Civil saját céget alapított AS-SEC Biztonsági Szolgálat Kft. néven. Az átrendeződés a sajtóhírek szerint²⁵ a repülőtér állami felvásárlásának előszele lehet.

A dobogóról ezúttal lecsúszó Balásy Gyula mintegy 295 milliárd forint értékben nyert el szerződéseket a vizsgált időszakban három cégen keresztül. Az elnyert összeg 99 százalékát, 293 milliárd forintot a Nemzeti Kommunikációs Hivatal (NKOH) több mint 300 megbízására kapta a Lounge Design, a New Land és a Media Dynamics Kft. Az NKOH mellett csak kisebb szerződéseket nyertek el többek között a Schmidt Mária-féle²⁶ Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítványtól. A piaci verseny alacsony mértékére utal, hogy a Balásy-cégek szerződésai az összes vizsgált NKOH tender értékének 65 százalékát teszik ki. Mellettük csak néhány, szintén zömében erős kormányzati kapcsolatokkal bíró szereplő rúghatott labdába az NKOH-nál: a Jászai Gellérthez köthető Antenna Hungária Zrt. 85,7 milliárd forintot nyert el az NKOH megbízásaiból, míg az új szereplőként megjelenő Mediator Group Kft. 38,4 milliárd forintnyi, és Balásy-korábbi üzlettársának, Szabad Tamásnak cégei,²⁷ a p2m Informatika és a p2m Consulting 31,5 milliárd forint értékű szerződéshez jutottak.

Tiborcz István korábbi üzlettársának, Paár Attilának öt vállalkozása 284 milliárd forint értékben nyert el közbeszerzéseket három év alatt. A legjelentősebb érdekeltségei a West Hungária Bau (WHB) Kft. 165,4 milliárd forint értékű közbeszerzéssel, és a Magyar Építő Zrt. mintegy 105 milliárd forinttal. A WHB összesen 73 milliárd forint értékben nyert el megbízásokat konzorciumban a Garage Kft.-vel, amely Varga Mihály pénzügyminiszter korábbi kollégiumi szobatársának, Szabó Zoltánnak a cége, amint azt a Magyar Narancs korábban kiderítette.²⁸ A megbízások többek között éppen a Pénzügyminisztérium épületének felújítására vonatkoznak.

3.2 Végső tulajdonosok közhatalmi pozíciói

Közhatalmai pozíciója vagy az azon keresztül létesített direkt kapcsolatai révén az adott vállalkozás tulajdonosa előnyre tehet szert a tekintetben, hogy a közbeszerzési eljárások során kedvező elbírálás alá essenek az ajánlatai. A hatályos jogszabályok nagyon szűken határozzák meg azokat az

²⁴ Jandó András: *A takarítócég, amely egy év alatt közel 480 milliárd forintnyi állami megrendelést kapott*; <https://g7.hu/vallalat/20211119/a-takaritocceg-amely-egy-ev-alatt-kozel-480-milliard-forintnyi-allami-megrendelest-kapott/>

²⁵ Végh Márton: *A NER kedvenc biztonsági cégei is drukkolhatnak, hogy az Orbán-kormány megvegye a repteret*; <https://mfor.hu/cikkek/makro/a-ner-kedvenc-biztonsagi-cegei-is-drukkolhatnak-hogy-az-orban-kormany-megvegye-a-repteret.html>

²⁶ Zsilák Szilvia: *Újabb 700 millió forintot költhet a 2020-as Trianon-émlékérv hirdetéseire Schmidt Mária alapítványa*; <https://atlatszo.hu/kozpenz/2021/11/24/ujabb-700-millio-forintot-kolthet-a-2020-as-trianon-emlekev-hirdeteseire-schmidt-maria-alapitvanya/>

²⁷ Erdélyi Katalin: *30 milliárdos keretszerződést kötött a Nemzeti Kommunikációs Hivatal két kis céggel*; <https://atlatszo.hu/kozugy/2021/01/11/30-milliardos-keretszerzodeset-kotott-a-nemzeti-kommunikacios-hivatal-ket-kis-ceggel/>

²⁸ Zsidai Péter: *Szobatárs a Széllkapunál*; <https://magyarnarancs.hu/riport/szobatars-a-szellkapunal-112710>

eseteket, amikor egy politikai vezető vagy köztisztviselő érdekeltsége egy közbeszerzési eljárásban kiválasztott vállalatban összeférhetetlennek minősül. Pozíciójuk kapcsán összeférhetetlenség lényegében csak a köztársasági elnökre, a kormány tagjaira (a miniszterelnökre és a miniszterekre) és egyes állami szervek vezetőire vonatkozik. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény kitér arra is, hogy összeférhetetlen és nem vehet részt az eljárás előkészítésében és lefolytatásában az ajánlatkérő nevében olyan személy vagy szervezet, aki, illetve amely funkcióinak pártatlan és tárgyilagos gyakorlására bármely okból, így különösen gazdasági érdek vagy az eljárásban részt vevő gazdasági szereplővel fennálló más közös érdek miatt nem képes. Hiányos az elhelyezkedési tilalom szabályozása is. Így különösen nehéz meghúzni a határt az etikailag kifogásolható és a törvénytelennek, összeférhetetlennek minősíthető esetek között.

3. táblázat: A közhatalmi pozíciót ellátó végső tulajdonosok száma a pozíció típusa szerint

KÖZHATALMI POZÍCIÓ TÍPUSA	TALÁLATOK SZÁMA
Állami és önkormányzati cégek vezetői	167
KEKVA kuratóriumi vagy felügyelő bizottsági tagja	6
Államtitkár	4
Országgyűlési képviselő	1
Kormánybiztos	1

Forrás: TI Magyarország számítása a Dun & Bradstreet adatai és saját gyűjtésű információk alapján

Elemzésünk során 127 tulajdonos (az összes végső tulajdonos 2 százaléka) esetében találtunk korábban vagy jelenleg vállalt közhatalmi pozíciót.²⁹ Egyes végső tulajdonosok több közhatalmi pozíciót is betöltöttek, így összesen 179 közhatalmi pozíciót azonosítottunk a végső tulajdonosokhoz köthetően. A legtöbb feltárt különböző állami, illetve önkormányzati cégek élén töltenek be közhatalmi pozíciót a közbeszerzéseken is jól teljesítő cégek tulajdonosai. Külön figyelmet érdemelnek azok az esetek, amikor a cég által elnyert közbeszerzéseket kiíró szervezetek és a cégtulajdonost alkalmazó szervezet hierarchikusan kapcsolódik, vagy esetleg azonosak egymással.³⁰

- Tasnádi László, egykori rendészeti államtitkár cégei mintegy 188 milliárd forint értékű megbízást húztak be három év alatt, megháromszorozva ezzel a korábbi időszakban mért teljesítményüket. A legjelentősebb megbízások, a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatósággal kötött keretmegállapodások egészségügyi intézmények őrzésére vonatkoznak. Konzorciumi partnerei között többször is feltűnt Pintér Sándor egykori cége, a Civil Biztonsági Szolgálat Zrt., a Kiss-Szölgyémi-féle Airport Security, de a kisebb

²⁹ Vizsgálatunk során a kormánytagként ellátott, kormánybiztosi, államtitkári és helyettes államtitkári, parlamenti képviselői, a közérdekű vagyongazdálkodó alapítványok élén, illetve állami vagy önkormányzati cégek vezetőjeként vagy megyei jogú városok polgármestereként, jegyzőjeként 2010. eleje és 2023. szeptember 30. között vállalt megbízásokat vettük figyelembe. Az összevetés a rendelkezésre álló adatok minőségének és ennél fogva elemezhetőségének korlátaiból kifolyólag nem terjedt ki többek között a nem megyei jogú városok vezetőire, helyi képviselőkre, állami szervezetek vezetőire, bírókra, akik hagyományosan a politikai közszereplők (PEP) kategóriába tartoznak.

³⁰ A Tenderbajnok felület kapcsán közölt első elemzésben megjelent közhatalmi pozíciók kapcsán elemzett esetek is relevánsak a vizsgált közbeszerzés eljárások időszakának átfedése (2018-2020 és 2019-2021) miatt. Ezeket nem ismételjük, az elemzés a következő linken elérhető: https://transparency.hu/wp-content/uploads/2023/05/TI_Hu_tenderbajnok_web_final.pdf (lásd 20. oldal, például Hercsik István és Illés István esete)

szervezeteknél felbukkan a Novum Guard Kft. neve is, melynek tulajdonosa Illés István, az V. kerületi önkormányzat közterületi cégének korábbi vezetője.

- Kocsis László a fővárosi kertészeti vállalat, a Főkert Zrt. vezérigazgatója volt 2019-ig, és jelenleg is felügyelőbizottsági tag, illetve a fővárossal közösen résztulajdonos a fővárosi tulajdonú Virágértékesítő Kft.-ben. Kartellezési ügyben cégét a GVH is vizsgálta, bár az eljárást megszüntették.³¹ Cégei azonban azóta is rendszeres nyertesek a fővárosi közbeszerzéseknek. Parkfenntartó cégei mintegy 48 milliárd forint értékben jutottak közbeszerzésekhez a három év alatt. A Pannon Park Forest Kft. és a Parképítő Kft. 2019 és 2021 között 96 szerződést nyert el a XI. kerület önkormányzatától összesen 23,5 milliárd forint értékben. A Pannon Park Forest Kft. 72 milliárd forint értékben kötött keretszerződést a III. kerületi önkormányzattal a Penta Kft.-vel konzorciumban.
- A FERROÉP Zrt. a vizsgált három év során csaknem 13 milliárd forint értékben nyert el közbeszerzéseket. A cég ügyvezetője az a Nemesi Pál, aki 2019-ben a Fidesz színeiben indult a szegedi polgármesteri székért a választásokon, ám azt nem nyerte el. Majd 2020. szeptembertől 2022. májusig a Dél-Alföldi Fejlesztési Zónáért felelős kormánybiztossá nevezték ki, miközben – minthogy arra a jogszabály lehetőséget ad – megtartotta a gazdasági társaságokban betöltött pozícióit is. Olyannyira, hogy 2020. decemberben a FERROÉP nyert el a szegedi Science Park fejlesztésére kiírt megbízást 1,7 milliárd forint értékben,³² mely fejlesztés felügyeletét Nemesi Pál kormánybiztosként is szemmel tartotta.³³ A FERROÉP Lezsák Sándor, az Országgyűlés fideszes alelnöke által alapított és vezetett³⁴ Népfőiskola Alapítvány rendszeres beszállítója. Több mint 5 milliárd forint értékben kaptak közbeszerzéseken megbízásokat a szervezettől a vizsgált időszakban többek között a közpénzből fejlesztett Hungarikum Liget kialakítására, melybe két szállodát is terveztek.³⁵
- Patay László számos különböző energetikai cégben töltött be vezető pozíciót az elmúlt években, többek között az állami tulajdonú MVM OVIT Országos Villamostávvezeték Zrt. vezetője volt 2015-2016-ban. Kisebbségi tulajdonosa a BIS Hungary Kft.-nek, mely 9,3 milliárd forint értékben nyert el közbeszerzéseket 2019 és 2021 között, többségében az MVM különböző leányvállalataitól.
- Farkas Imre 2010-től 2012-ig a Vidékfejlesztési, majd 2012-től 2014-ig a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium közigazgatási államtitkári pozícióját töltött be. Neve államtitkárként az orosz vízummutyik kapcsán is felbukkant.³⁶ Államtitkársága idején korábbi cége, a Geodéziai és Térképészeti Zrt. is botrányba keveredett egy harmincszorosan túlárzott, utóbb visszavont

³¹ Katus Eszter: *Most Budaörsön kapott milliárdos megbízást a Zuglóból ismert parkfenntartó páros;*

<https://atlatzo.hu/kozugy/2020/01/06/most-budaorson-kapott-milliardos-megbizast-a-zuglobol-ismert-parkfenntarto-paros/>

³² http://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2020/0/targy/portal_403/megtekint/portal_22467_2020/

³³ Kiss Balázs: Nemesi Pál: *“Nagy álma ez több tízezer szegedinek. A híd után pedig higgyék el nekem, Szeged város komplex fenntartható városfejlesztését is új alapokra tudjuk helyezni”;* <https://szeged365.hu/2022/01/22/nemesi-pal-nagy-almaz-tobb-tizezer-szegedinek-a-hid-utan-pedig-higgyek-el-nekem-szeged-varos-komplex-fenntarthato-varosfejleszteset-is-uj-alapokra-tudjuk-tenni/>

³⁴ https://nepfolakitelek.hu/ckfinder/files/kozhasznusagi_jelentes_2021.pdf

³⁵ Zsilák Szilvia: *Népnemzeti élményközpont 30 milliárd adóforintból – drónvideón mutatjuk a lakiteleki Hungarikum Ligetet;* <https://atlatzo.hu/kozpenz/2021/07/20/nepnemzeti-elmennykozpont-30-milliard-adoforintbol-dronvideon-mutatjuk-a-lakiteleki-hungarikum-ligetet/>

³⁶ Panyi Szabolcs: *Simicska körének emberei lobbiztak Kiss Szilárdnak és FSZB-s élettársának;* https://index.hu/belfold/2017/04/25/simicska_nyerges_kiss_szilard_moszkvai_vizummutyi/

4,8 milliárd forintos tender kapcsán.³⁷ A vállalkozás mindezek ellenére azóta is jól szerepel a közbeszerzéseken, olyannyira, hogy adatbázisunk szerint mintegy 1,9 milliárd forint értékben nyertek el megbízásokat 2019 és 2021 között. A cégbe 2020-ban Mészáros Lőrinc is beszállt tulajdonosként, majd 2021-ben Farkas Imre is újra tulajdonos lett más érdekeltségein keresztül. A Tenderbajnokban három céggel is szerepel, melyek összesen 2,6 milliárd forint értékben nyertek el közbeszerzéseket. Farkas Imrét Simicska Lajos kegyvesztett oligarcha kádereként azonosítja a sajtó.³⁸ A közelmúltban igazgatósági tag lett a Magyar Koncessziós Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.-ben is, amelyet a 35 éves autópálya-koncesszió lebonyolítására alapítottak Mészáros és Szíjj érdekeltségei. A frissen gründolt cégben Simicska Lajos több korábbi embere vezető szerephez jutott.

3.3. Említések száma a sajtóban

A tulajdonosok korábbi közpénzhasználati gyakorlatát övező visszásságok jelentős részére hagyományos módon a sajtóból derül fény, ezért is vettük figyelembe, hogy a vizsgált cégek végső tulajdonosai megjelennek-e és ha igen, hányszor fordulnak elő a K-Monitor közpénzfelhasználásról és átláthatóságról szóló sajtóadatbázisában, az erre vonatkozó információt kiegészítő jelzésként alkalmaztuk.³⁹ A Tenderbajnokon a lekérdezés idején⁴⁰ 2010 után megjelent cikkekben legalább két találattal rendelkező személyeket jelöltük figyelmeztető jelzéssel, melyek 129 végső tulajdonos esetében eredményeztek találatot.

A kategória egyértelmű csúcstartója a piaci koncentráció szempontjából is élen járó Mészáros Lőrinc több mint kétezer találattal. Szíjj László személyét azonban a miniszterelnök egy másik jó barátja előzte meg: a fővárosi kaszinókoncesszió nyertese, Garancsi István több mint 500 találattal.⁴¹ A Sheer Sándorral közösen tulajdonolt Market Zrt. három év alatt mintegy 184 milliárd forint értékben nyert el megbízásokat zömében sportlétesítmények megvalósítására, de a Budapesti Corvinus Egyetem létesítményeinek és a Citadella épületének a felújítása is a Markethez került, amelynek több közbeszerzésben Mészáros Lőrinc cégei a konzorciumi partnerei.

Miközben a közhatalmi pozíciókkal kapcsolatos adatok az állami és önkormányzati kapcsolatok csak egy szűk körét fedik le, számos családi, szomszédsági viszonyra, volt üzlettársi kapcsolatra, vagy éppen a foci pályák lelátóin kötött barátságokra a sajtóból derül fény. Az alábbiakban néhány példát mutatunk be a sajtóból megismerhető szoros kormányzati kapcsolódási pontok szemléltetésére.

- Az Orbán-család nőgyógyászaként ismert⁴² Tűzkő Nándor Bank Biztonság Bizalom Zrt. nevű cége összesen mintegy 4 milliárd forintot nyert el három év alatt a MÁV és leányvállalatainak

³⁷ Szabó Yvette, Szlavkovits Rita: *Épületes hűzés Mészáros Lőrinctől, ahogy beszállt a geodétabizniszbe*; https://m.hvg.hu/360/20211202_Geodeziai_es_Terkepeszeti_Zrt_Meszaros_Lorinc_Farkas_Imre_foldmeres_foldugy_ing_atlan

³⁸ Bódis András: *Valaki nagyon megbocsátott: Simicska-emberek kezébe kerül a teljes magyar úthálózat*; <https://www.valasonline.hu/2022/08/17/sztradakoncesszio-magantokealap-meszaros-simicska-emberek/>

³⁹ <https://adatbazis.k-monitor.hu/index.html>

⁴⁰ 2022. 12. 05.

⁴¹ Brückner Gergely, Előd Fruzsina: *Nagy titokban 35 éves fővárosi kaszinókoncessziót kapott Garancsi István és Szalay-Bobrovniczky Kristóf*; <https://telex.hu/gazdasag/2021/09/07/nagy-titokban-35-eves-kaszino-koncessziokat-kaptak-garancsi-istvanek-cege>

⁴² Katus Eszter: *Állami és kormányközeli cégektől folyik a pénz az Orbán Áron vezette vállalkozáshoz*; <https://atlatszo.hu/kozugy/2023/09/26/allami-es-kormanykozeli-cegektol-folyik-a-penz-az-orban-aron-vezette-vallalkozashoz/>

tenderein vagyonvédelmi szolgáltatások biztosítására. Konzorciumi partnerei között egyebek mellett Tasnádi László és Kis-Szölgyémi Ferenc cégei is megjelennek. Tűzkő Nándor a vállalatot azon a Multi Shoot Zrt. fegyverkereskedő cégen keresztül tulajdonolja, melyben Orbán Viktor miniszterelnök öccse, a társaság telephelyét is birtokló Orbán Áron 2022-től vezérigazgató lett. A Multi Shoot Zrt. 2021-ben a Széchenyi 2020 program keretében mintegy 9 millió forint uniós pénzt nyert vállalkozásfejlesztésre.

- Deutsch Péter, Deutsch Tamás fideszes EP-képviselő testvérének cége, a Heti Revü Kft. az Országos Rendőr-Főkapitányság 58 millió forintos tenderének a nyerteseként került be a Tenderbajnokba. Deutsch Péter közhatalmi pozíciójával is szerepel, ugyanis a budapesti atlétikai vb-t szervező Budapest 2023 Nonprofit Zrt. vezérigazgatója is volt, ám fel kellett állnia, amikor Németh Balázs korábbi köztvévési hírolvasó ült a székébe 2022-ben. Deutsch Péter ellen a vezérigazgató megbízatása idején közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül kötött, 260 millió forint értékű szerződés kapcsán hűtlen kezelés miatt indult nyomozás. Miután a nyomozás során megállapításra került, hogy nem történt bűncselekmény, az Integritás Hatóság felülbírálati indítványt terjesztett elő.⁴³ A Telex.hu a vb szervező cég egy másik, 664 millió Ft értékű támogatási szerződésével kapcsolatban is talált visszasságokat, melyet Deutsch Péter a saját testvérével kötött.⁴⁴ Mindemellett a közvetetten szintén Deutsch Péter érdekeltségébe tartozó Sport&Event Sportügynökség Kft. 25 millió forintnyi, majd további 35 millió forintnyi támogatást kapott a Szerencsejáték Zrt.-től.⁴⁵

⁴³ 24.hu: Az Integritás Hatóság szerint új nyomozást kell elrendelni az atlétikai vérére kötött 260 millió szerződéssel kapcsolatban; <https://24.hu/sport/2023/11/14/deutsch-peter-hutlen-kezeles-budapesti-atletikai-vilagbajnoksag-integritas-hatosag/#>

⁴⁴ Ághassi Attila: A Deutsch Péter vezette cég 664 milliónyi közpénzzel támogatta meg bátyja, Tamás klubját; <https://telex.hu/sport/2023/05/09/deutsch-peter-vezerigazgato-tamogatas-deutsch-tamas-mtk>

⁴⁵ Lengyel Tibor: A Szerencsejáték Zrt. cége megint szétosztott egymilliárdot a csókosok között; https://hvg.hu/itthon/20221006_Uj_tamogatottak_es_regi_berletesek_kozt_osztott_szet_egymilliardot_a_Szerencsejat_ekceg

4. Rejtőzködő tulajdonosok

A végső tulajdonosok azonosítását megnehezíti, hogy a nyilvánosan elérhető cégadatok nem minden esetben tartalmaznak a személyükre vonatkozó információt. A tulajdonosok rejtőzködésének újabban bevált módja, hogy magántőkealapokban bújtatják el vagyonukat, miután e cégforma lehetőséget ad arra, hogy a befektetők titokban tarthassák kilétüket. 26 befektető neve ugyan időlegesen rendelkezésre állt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kezelt tényleges tulajdonosi nyilvántartásban,⁴⁶ ám ezeket eltávolították, miután a Direkt36 cikket írt róluk.⁴⁷ A hazai szabályozás⁴⁸ hiányossága, hogy erre lehetőséget teremt, ugyanis a magántőkealapok befektetőit nem nevesíti a nyilvános regiszterben feltüntetendő személyek között. Mindez a közbeszerzések vonatkozásában is fontos, hiszen nyilvános tulajdonosi információk hiányában nem érvényesül az átláthatóság követelménye, és nehezebbé válik az összeférhetlenségek felderítése. Mindeközben egyre több kormányközeli tulajdonos választott rejtőzködő életmódot az utóbbi években. A G7.hu számításai szerint 2700 milliárd forint értékű vagyon helyeztek el magántőkealapokban a tulajdonosaik 2022-ben, melyből 84 százalék köthető a NER-hez.⁴⁹

A Tenderbajnok a jogi személyiséggel nem rendelkező tényleges tulajdonosok koncentrációját ismerteti. Elemzésünkben azonban a fent ismertetett okokból kitérünk a magántőkealapokhoz köthető cégekre és megbízásokra. A vizsgált 2541 vállalkozás közül 22 cégben összesen 15 magántőkealap rendelkezett érdekeltséggel 2022-ben. A magántőkealapok által tulajdonolt vállalkozások összesen 608 milliárd forint értékben nyertek el közbeszerzéseket, amely összeg az összes vizsgált tender értékének 4,8 százalékát teszi ki.

4. táblázat: Magántőkealapok érdekeltségei a vizsgált cégek között az elnyert eljárások összesített értéke alapján rangsorolva

	MAGÁNTŐKEALAP NEVE	VIZSGÁLT ÉRDEKELTSÉGEK	KÖZBESZERZÉSEEN NYERT TELJES ÖSSZEG, 2019-2021 (MRD FT)
1.	Konzum Pe Magántőkealap	R - KORD Építőipari Kft., HUNGUEST Hotels Szállodaiipari Zrt., Mészáros és Mészáros Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.	244,1
2.	Ig Com Magántőkealap	ANTENNA HUNGÁRIA Magyar Műsorszóró és Rádióhírközlési Zrt., Poli Computer PC Szolgáltató és Kereskedelmi	224,0
3.	Manhattan Magántőkealap		

⁴⁶ <https://nyl.nav.gov.hu/home>

⁴⁷ Wirth Zsuzsanna: *Törölték az óriási vagyonokat rejtő magántőkealapok gazdáit az állami adatbázisból, miután a Direkt36 cikket írt róluk*; <https://www.direkt36.hu/toroltek-az-oriasi-vaygonokat-rejto-magantokealapok-gazdait-az-allami-adatbazisbol-miutan-a-direkt36-cikket-irt-roluk/>

⁴⁸ 2021. évi XLIII. törvény a pénzügyi és egyéb szolgáltatók azonosítási feladatához kapcsolódó adatszolgáltatási háttér megteremtéséről és működtetéséről; <https://njt.hu/jogszabaly/2021-43-00-00>

⁴⁹ Bucsky Péter: *Tempósan bővülnek a NER vagyonlerakói*; <https://g7.hu/vallalat/20231020/temposan-bovulnek-a-ner-vagyonlerakoi/>

	MAGÁNTŐKEALAP NEVE	VIZSGÁLT ÉRDEKELTSÉGEK	KÖZBESZERZÉSEEN NYERT TELJES ÖSSZEG, 2019-2021 (MRD FT)
		Kft., 4iG Nyrt., Invitech ICT Services Kft., ACE Network Zrt.	
4.	Főnix Magántőkealap	ALTEO Energiakereskedő Zrt.	35,1
5.	Riverland Magántőkealap		
6.	Solva II Magántőkealap	Dunakeszi Járműjavító Kft.	34,0
7.	ATN I. Magántőkealap	ENERGY HUNGARY Energetikai Zrt.	20,2
8.	Turigum 2 Magántőke Befektetési Alap	SCI-Hálózat Távközlési és Hálózatintegrációs Zrt.	17,4
9.	Széchenyi Alapok Kockázati Tőkealap	Gloster Networks Kft., Gloster Infokommunikációs Nyrt.	14,5
10.	Themis Magántőkealap	"Mérőldkő" Közlekedési Fejlesztő és Szolgáltató Kft., FLAVUS Mérnökiroda Kft., KIFÜ-KAR Zrt.	13,6
11.	Status Mpe Magántőkealap	Media Services Company Magyarország Szolgáltató Kft.	2,1
12.	Jupiter 888 Magántőkealap	FŐNIX MMK Megváltozott Munkaképességű Foglalkoztatás Nonprofit és Közhasznú Kft.	1,2
13.	Status Next Környezetvédelmi Magántőkealap	NATURAQUA Környezetvédelmi, Tervező és Szolgáltató Zrt.	1,0
14.	Exim Exportösztönző Magántőkealap	EPS-GLOBAL Zrt.	0,2
15.	Vespucci Capital I. Kockázati Tőkealap	ENERIN ESCO Energetika Kft.	0,2

Forrás: A TI Magyarország gyűjtése a Dun&Bradstreet adatai alapján

A vizsgált magántőkealapok által tulajdonolt vállalkozások közül a Mészáros Lőrinchez köthető Konzum PE cégei nyerték el a legtöbb közbeszerzést, több mint 240 milliárd forint értékben. E vállalkozásokban Mészáros Lőrinc személyesen is megjelenik végső tulajdonosként. Szintén Mészáros Lőrinchez köthetőek a Status Next és a Status Mpe magántőkealapok, melyeket a tulajdonában álló Status Capital Zrt. kezel, ahol Mészáros Lőrinc csak a kezelő cég tulajdonosaként tűnik fel. A Media Services Kft. az állami média hirdetési felületeinek értékesítésére nyert el több mint 2 milliárd forint értékű tendert 2020-ban. Míg a Naturaqua Mészáros János, Mészáros Lőrinc testvérének cégével, az Adept Enviro Kft.-vel közösen húzta be legnagyobb megbízását.

Ennél is érdekesebb ugyanakkor a második helyen befutó, a 4iG Nyrt.-ben tulajdonos Ig Com és Manhattan magántőkealapok ügye. A fenti táblázatban felsorolt további 4 cég pedig a 4iG

tulajdonában áll közvetve vagy közvetlenül. A Direkt36 birtokába jutott iratok alapján az Ig COM magántőkealap, amely a 4iG legnagyobb részvényese közel 39 százalékos tulajdonrészsel, jelentős állami hátszelet kapott, ugyanis az állami tulajdonú Széchenyi Alapok befektetési cégtől 72 milliárd forintnyi állami forráshoz jutott 2021 végén.⁵⁰ A két magántőkealap mögött álló iKON Befektetési Alapkezelő tulajdonosa Jászai Gellért.

A Tenderbajnokban három, Tiborcz Istvánhoz köthető magántőkealap cégei is szerepelnek. A Főnixet a Tiborcz István által 2022-ben megvásárolt Diófa Alapkezelő Zrt. kezeli, míg az ATN I. és a Jupiter 888 magántőkealapok a Tiborcz István üzleti és baráti köréhez sorolt Szécsényi Bálint által vezetett Közép-Európai Kockázati és Magán Tőkealap-kezelő Zrt.-hez tartoznak.⁵¹ Utóbbi ráadásul ugyanazon a címen működik, mint a miniszterelnöki vej által szintén felvásárolt Equilor csoport. A Főnix Magántőkealap, mint azt a Válasz Online fentebb hivatkozott cikke kimutatta, 50 milliárd forinttal részesült az MFB Krízis Tőkeprogramjából. A Főnix által is tulajdonolt Alteo Energiakereskedő Zrt. emellett egyébként a Jellinek Dánielhez köthető Riverland magántőkealapot, a Mol Új Európa Alapítványát, az MCC-t és a Budapesti Corvinus Egyetem fenntartó alapítványát is a tulajdonosai között tudhatja közvetett módon.

⁵⁰ Pethő András, Szabó András és Panyi Szabolcs: *Az Orbán-rendszer csúcsvállalatának titkai*; <https://www.direkt36.hu/az-orban-rendszer-csucsvallatanak-titkai/>

⁵¹ Bódis András: *Exkluzív: ezen a titkos csatornán óriási pénztömeg zúdul Tiborczék és Mészáros közelébe*; <https://www.valaszonline.hu/2023/02/27/magantokealapok-ner-magyar-fejlesztési-bank-meszáros-tiborcz-kozpenz/>

Melléklet

5. táblázat: A három figyelmeztető jelzést elnyerő végső tulajdonosok

VÉGSŐ TULAJDONOS NEVE	AZ ÉRDEKELTSÉGEK ÁLTAL ÖSSZESEN ELNYERT KÖZBESZERZÉSEK EGYÜTTES ÉRTÉKE, 2019-2021 (MRD FT)	KÖZHATALMI POZÍCIÓK SZÁMA (DB)	EMLÍTÉSEK SZÁMA A SAJTÓADATBÁZISBAN (DB)
Szíjj László	841,8	1	359
Jászai Gellért Zoltán	224,0	2	187
Tasnádi László	187,8	1	56
Scheer Sándor	184,2	1	35
Mészáros Beatrix	150,8	1	121
Halmi Tamás	80,1	2	14
Kocsis László János	73,5	1	20
Kossa György Géza	65,6	1	2
Nagy György	65,0	1	4
Szabadics Zoltán	62,2	3	20
Vertán György	45,0	1	8
Hercsik István	31,2	2	5
Barkász Sándor	25,2	1	18
Barna Zsolt	20,7	2	31
Végh Gábor	14,2	1	32
Végh-Kajtár Erika	14,2	1	2
Nemesi Pál	12,9	1	10
Mendelényi Dániel	11,4	2	5

Forrás: TI Magyarország számítása a Dun&Bradstreet, a K-Monitor adatai és saját gyűjtésű információk alapján

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL**
Magyarország

www.transparency.hu